

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE POŚWIĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Organ szerszych warstw ewangelików polskich, przy udziale prof. gimnazjum im. M. Reja, Dra O. Bartla, ks. Karola Banzsela ze Lwowa, ks. kapelana A. H. Figaszewskiego z Brześcia n/Bugiem, ks. Karola Messerschmida z Grodna, ks. Karola Świtalskiego z Poznania, prof. gimn. zgieńskiego A. Wojella, ks. J. Winklera z Pilicy, pod redakcją ks. seniora Glocha — z Warszawy.

Cena prenumeraty:

wraz z przesyłką pocztową:

3 zł. kwartalnie.

Pojedynczy numer 25 groszy.

Adres Redakcji i Administracji:

WARSZAWA, ks. senior F. GLOCH, ul. Puławska Nr. 4.

Prócz administracji prenumeratę przyjmują:

w Warszawie, księgarnia W. Miatke, Wspólna 10.

Księgarnia, G. Szylliga, Szpitalna 10.

w Łodzi, księgarnia Rennera Piotrkowska 65.

Wychodzi raz na tydzień w niedzielę

ogłoszenia:

Kolumna z wiersza 4 szpalty ogłoszeń. Za wiersz nonparello wy p na teście 20 groszy w teście 40 groszy.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności Nr. 1508.

Rok XVIII.

WARSZAWA, dnia 15 sierpnia 1937 r.

Nr. 33.

TREŚĆ: Wyszedł Siewca. — Konwencja Genewska. — Książka o Doktorze Luterze. — I Ewangelicki Międzynarodowy Kongres Przeciwkukulowolny. — Wiadomości z kościoła i ze świata. — Odpowiedzi Administracji. — Wiadomości statystyczne. — Porządek nabożeństw. — Radio. — Ogłoszenia.

Ks. K. M.

Wyszedł Siewca...

Mt. 13, 1—8.

Rolnik pracuje chętnie, bo kocha ziemię i miluje pracę na niej. Miłość do tej ziemi matki, i której człowiek wyszedł, która człowieka żywi i wreszcie po trudach ziemskiego życia otwiera swoje łono i przysparza na wieczny odpoczynek, jest silniejsza niż trud i zmęczenie. A ziemia jakby żywa istota, nie pozostaje dłużna w miłości człowiekowi, udziela soków roślinom, które człowiek na jej powierzchni nasiał, jeśli tylko człowiek wypieścił jej powierzchnię pługiem i broną i nasycił jej spragnioną nawierzchnię swym potem. Lecz nie tylko od samej ziemi i jej kultury zależy plon. Tak pięknie i prosto o tym powiedział Jezus w podobieństwie o siewcy i ziarnie. Wyszedł siewca i rzuci ziarno zdrowe na rolę... Jedno pada kolo drogi i wydziubuje je ptactwo. Drugie na miejsce skaliste i ginie, bo nie mogło zapuścić głęboko korzenie. Trzecie pada między ciernie, które je zagłusza. I dopiero czwarte wydaje plon. Musi tu nas uderzyć smutny fakt, że zbyt dużo dobrego ziarna się marnuje, a tym samym wielka część pracy idzie na marne. A czy tak nie jest? Rolnicy wiedzą o tym doskonale, bo nieraz zasiane ziarno wschodzi nawet i ślicznie się zapowiada, aż tu nagle przychodzi powódź, gradobicie, susza i niszczy najpiękniejsze nadzieje rolnika. I nietylko rolnika, bo szkodę ponosi cały naród — jest brak chleba, a głód zagląda nietylko do wiejskiej chaty, ale i do miast, a nawet do pałaców, bowiem były czasy, i to nie tak dawne (podczas wojny), że i za duże pieniądze trudno było dostać chleba. Ale dobry Bóg nigdy nie pozwoli, aby wszystkie ziarna uległy zniszczeniu. Oto słyszymy z ust Jezusa, że są przeciętne ziarna, które przynoszą plon, jedne stokrotny, drugie sześćdziesięciokrotny, a inne trzydziestokrot-

ny. I tak jest. Gdyby było inaczej, zginąłby człowiek zupełnie. Tymczasem przeciwnie, człowiek się rozmnaża i wypełnia coraz więcej glob ziemski. I nietylko człowiek, ale cały świat zwierzęcy. Fakt ten jest ani zasługą człowieka, ani zasługą ziemi, ale darem dobrowolnym miłościwego Ojca w niebiesiach.

Choćbyś pracował w dzień i w nocy — nic nie będziesz miał bez Bożej pomocy. Tam, gdzie niema błogosławieństwa Bożego, ziemia nie urodzi, a jeśli urodzi — żywioł zniszczy. Ale Bóg nie powoła człowieka tylko do pracy nad zdobyciem chleba dla naszego ciała. Poślanictwo człowieka, jako dziecienia Bożego jest bez porównania wznioślejsze i szlachetniejsze — powoła człowieka do życia duchowego, opartego na ciągłej społeczności z Bogiem. Jak dla utrzymania życia fizycznego niezbędny jest chleb, tak dla życia duchowego chleb duchowy — Słowo Boże. Wyszedł wielki siewca, Jezus Chrystus i rzucił na głębię naszych dusz słowo żywota i kto chce żyć duchowo, musi otworzyć swe serce szeroko, aby na jego grunt padło ziarno niebieskie.

I nietylko aby padło, ale aby wydało owoc jedno stokrotny, drugie sześćdziesięciokrotny, a inne trzydziestokrotny. Tam, gdzie ziarno wydaje plon, jest wiara niezachwiana w Jezusa Chrystusa, w światło której życie ludzkie z jego cierpieniami i niepowodzeniami, nabiera głębszego sensu i większej wartości, bowiem sięga ono już na ziemi do wrót niebieskich, odchyła je, skąd pada do serc naszych cudowny blask niebieski słów Jezusa: Jam jest Żywot i Zmartwychwstanie, kto we mnie wierze, choćby umarł, żyć będzie. Tam tylko jest życie, gdzie ziarno wieczności posiane przez Jezusa wydaje plon. Nie ten naprawdę żyje, kto spożywa tylko chleb powszedni ale ten, kto się karmi każdym słowem wychodzącym z ust Boga. Prośmy zatem, aby ziarno żywota, zechciał Pan pobłogosławić plonem, któremu na imię żywot wieczny. Amen.

Konwencja Genewska

W dniu 15 maja 1922 r. dla uregulowania spraw nadgranicznych polsko-niemieckich i obrony mniejszości przez czynniki międzynarodowe na terenie Górnego Śląska, zawarta została t. zw. Konwencja Genewska.

Na zasadzie Konwencji Genewskiej Kościół Unijny na Górnym Śląsku mógł obsadzać na urzędach kościelnych proboszczów oraz powierzać mandaty w zarządzie Kościoła osobom, które nie miały obywatelstwa polskiego.

To też kandydaci na duchownych, korzystając z uprawnień konwencji genewskiej, odbywali swe studia średnie i uniwersyteckie w Rzeszy, a pracując w części polskiej Górnego Śląska na stanowiskach duchownych, wychowywali swych parafian w duchu niemieckim.

Nabożeństwa w kościołach były odprawiane wyłącznie w języku niemieckim, aczkolwiek członkami tego kościoła byli również parafianie Polacy. Celem zapewnienia obsługi religijnej ewangelikom Polakom w ich jez. macierzystym, Konsystorz Ewang.-Augsb. zmuszony był wysłać na Górny Śląsk swoich księży, którzy wawę pracy spotykali się z trudnościami ze strony władz kościelnych unijnych, odmawiających np. udzielenia świętyńi na naboż. w jez. polskim.

Te niezdrowe stosunki na Górnym Śląsku uległy radykalnej zmianie z chwilą wygaśnięcia ważności konwencji genewskiej, po jej 15-letnim istnieniu. W dniu 15 lipca r.b. Konwencja Genewska wygasła, a na jej miejsce przyszyły polskie ustawy i rozporządzenia.

Odnosnie Kościoła Unijnego, Sejm Śląski, zebrany na posiedzeniu w dniu 16 lipca r.b. uchwalił ustawę o tymczasowej organizacji Kościoła Unijnego na Górnym Śląsku.

Wspomniana ustawa składa się z 19 artykułów. Ważniejsze artykuły przytoczymy lub omówimy. Według art. 1 Ewangelicki Kościół Unijny na Górnym Śląsku tworzą ewangelickie gminy kościelne w górnośląskiej części województwa śląskiego. Do ewangelickiej

unijnej gminy kościelnej należą ewangelicy zamieszkałi na obszarze danej gminy.

Państwo Polskie wykluczyło w 2 art. mieszanie się obokrajowej zwierzchności do wszelkich spraw Kościoła Unijnego.

Zaś stosunek Państwa Polskiego do Kościoła Unijnego na Górnym Śląsku zostanie ustalony w drodze ustawowej po porozumieniu się z prawną reprezentacją Kościoła (art. 4).

Wybory do organów gmin kościelnych odbywają się na podstawie głosowania powszechnego, bezpośredniego, równego i stosunkowego.

Prawo wybierania ma każdy członek gminy, o ile ukończył 24 rok życia i mieszka w obrębie gminy co najmniej od 3 miesięcy.

To samo dotyczy osoby posiadającej prawo wybieralności, tylko granica wieku wynosi ukończonych lat 30. (art. 6).

Ewangelickie gminy kościelne tworzy górnośląski Związek Synodalny z siedzibą w Katowicach. (art. 7).

Następnie art. 8 mówi o składzie Synodu, art. 9 o wydziale synodalnym, art. 10 o kompetencjach Konsystorza i Górnośląskiej Rady Kościelnej, § 12 o kompetencjach Prezydenta Kościoła, § 13 o jego zastępcy.

Art. 15 jest niewątpliwie w tej nowej organizacji dla księży-Niemców najbardziej bolesny, bo orzeka, że osoby, nie posiadające obywatelstwa polskiego, nie mogą sprawować urzędów kościelnych oraz zajmować jakiegokolwiek stanowisk i piastować mandatów w Ewangelickim Kościele unijnym na Górnym Śląsku.

Należy przypuszczać, że z powodu tego paragrafu w pierwszym rzędzie prasa niemiecka uderzyła na alarm, określając wspomnianą ustawę za „nieszczęście” i że nie z innego powodu odbył prezydent kościoła unijnego na G. Śląsku podróz do Pana Prezydenta R.P., prosząc o jej wstrzymanie.

Trzeba się zdziwić, że Niemcy tego zrozumieć nie mogą, iż inaczej być nie może. Przecież inaczej nie jest w Rzeszy.

W następnych paragrafach są omawiane sprawy przekroczeń służbowych urzędników kościelnych i ich przeniesienie w stan spoczynku, sprawy ubezpieczeń emerytalnych duchownych i funkcjonariuszów kościel.

Armin Stein (H. Nietschman).

(89)

Książka o Doktorze Luterze

Przełożył z niemieckiego M. Winkler.

42 Rozdział.

W DRODZE DO AUGSBURGA.

Rankiem 3 kwietnia 1530 roku przed bramą Wittenberską miasta Torgawy stał zbity kłębek ludzi, który pomimo mroźnego, północno-wschodniego wiatru czekał cierpliwie przeszło godzinę, wypatrując drogie wiodącą do Wittenbergi, aż wreszcie ukazał się na horyzoncie tuman kurzu. Wtedy powstało w tłumie poruszenie. Młodzi wysunęli się naprzód i pobiegli przybijającym napiszcom, podczas gdy starsi po obu stronach wjazdu ustawili się w zwartym szeregu.

Wolno zbliżał się pojazd, którego uprząż końską zdobiły książęce emblematy. Odałoni się głowy i gromkie okrzyki witaly mężów zajmujących siedzenia powozu, a wezwanych przez Jego Książęcą Mość do Torgawy, aby mu stąd towarzyszyli w bardzo ważnej podróży.

Cesarz zwołał nowy sejm i to do Augsburga, tam więc mieli Luter, Melancthon, Jonas i Spalatin za panem swoim się udać, i oniz to właśnie byli prócz Spalatyna, który miał wprost z Altenburga przybyć, którzy teraz tak entuzjastycznie witani przez lud, pod szczerzaniem sklepieniem bramy miejskiej wjeżdżali do Torgawy.

Oprowadzono ich aż do zamku książęcego, poczem tłum się rozproszył.

Radca Leonard Koppe, który się także znajdował w tłumie witających, powróciwszy do domu, właśnie był złożył płaszcz obszerny i włożył na siebie wygodny barani kożuszek domowy, kiedy rozległ się stuk młoteczka u drzwi wejściowych, a wkrótce potem ukazał się we drzwiach pan Walter, książęcy dyrygent chóru.

„Witam Was, sąsiedzi! Jakto, wściecie gnusnieśli w domu, podczas gdy całe miasto było na nogach?”

„Gdzież tam!” śmiał się Koppe, „byłem jednym z pierwszych, co witali tych panów, osobliwie zaś Doktora Luterę. Tylko co stamtąd wróciłem!”

„To co innego!” rzekł Walter uspokojony. „Ja się także bliżutko do Doktora Marcina przecisnąłem i on mi z pojazdu rękę podał i uprzejmie na mnie zawałal: „A, i was tu widzę, Kochany mój Walterze? Bardzo się z tego cieszę!” Słowa jego w dumę mnie wbiły, i z niejakim uczuciem wyższości spoglądałem na drugich, którzy z zazdrością na mnie patrzyli!”

„Ależ spocznijcie, sąsiedzi!” zapraszał Koppe, „żona moja zaraz się zjawi z dzbanem wina granatego, wypijemy go razem!”

Gdy pani Truda wniosła pożądany napój, mężczyźni zaszli na ławie przy piecu i Walter począł mówić: „Więc to już jest pewne, że cesarz nareszcie chce znów zawitać do kraju? Minęło już dziesięć lat, jak go tu nie widziano!”

„Tak, tak, przybywa”, potwierdził Koppe, „nie wiadomo tylko, czy się z tego cieszyć, czy smucić mamy. Ton, w którym pismo cesarskie wstosowane jest do sejmu, wydaje się być uprzejmym, a jednak czuję w sercu obawę. Mnie się zdaje, że to obłuda ze strony

Wreszcie ostatni art. 19, że ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ustawa dla Kośc. Unijnego na Górnym Śląsku stała się faktem dokonanym.

Należy się spodziewać, że po okresie niezdrowych tarć, walk i napadów prasy kościelnej niemieckiej, przyjdzie okres pracy zdrowej i pozytywnej, nie o charakterze politycznym, lecz religijnym. Tylko w takiej pracy leży przyszłość Kościoła Unijnego na G. Śląsku.

I Ewangelicki Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy

W dniach od 12 do 17 września obradować będzie w Warszawie XXI Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy, w którego ramach odbędzie się I Ewangelicki Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy. Dziś podajemy dokładniejszy program tego Kongresu ewang.

W niedzielę 12-go września o godz. 9-ej odbędzie się uroczyste nabożeństwo w kościele ewang. przy ul. Królewskiej. Kazania wygłoszone będą w 4 językach: polskim, niemieckim, angielskim i francuskim. O godz. 17-ej nastąpi uroczyste otwarcie Kongresu w sali zbrojowej, Pl. Małachowskiego 1. Otwarcia Kongresu dokona NPW. Ks. Biskup Dr J. Bursche. Następnie wygłosi przemówienie p. minister Sletemaker de Bruine z Holandii. Po jego przemówieniu wygłoszone będą trzy referaty, a to Ks. Dr Hercoda z Anglii: O wynikach ankiety przeprowadzonej przez Międzynarodowy Związek Przeciwalkoholowy o pracy kościołów protestanckich. Ks. J. Nierostka: Młodzież a zagadnienie alkoholizmu i p. J. Wantuly z Ustria: Z przeszłości walki z alkoholizmem na Śląsku.

W poniedziałek o godz. 16-ej referat Ks. Junoda ze Szwajcarii: O pracy błękitnego krzyża, p. J. Kubackówny: O roli kobiety ewang. w walce z alkoholizmem, Ks. Netsa ze Szwecji: O pracy przeciwalkoholowej kościoła w Szwecji i innych krajach północnych, Ks. Kahane: Trzeźwość w pojęciu apostoła Pawła.

We wtorek o godz. 16-ej referat p. Cartera z Anglii:

cesarza, chowa swe pazury, aby później zdobyć swą z tem większą pewnością uchwycić".

"Skąd te obawy Wasze?" zapytał Walter z niejaką wątpliwością w głosie.

Z powagą położył Koppe sąsiadowi rękę na ramieniu. "Wierzcie mi, cesarz najchętniej połączyłby nas wszystkich ewangelików wraz z kościołami, bo rozłam religijny w kraju jest mu obrzydliwym, i byłby to już dawno uczynił, gdyby tylko miał wolne ręce. Niestety, od czasu owego nieszezanego sejmu Wermackiego, na którym Lutera ogłosił banita, musiał się na wszystkie strony z wrogami borykać. Z początku miał dużo kłopotu i pracy z francuskim królem Franciszkiem, później kiedy już go pokonał, podniósł się na niego papież, zazdrośny na obrastającego w potęgę, i połączywszy się z królem Franciszkiem i książętami włoskimi, powołał do życia tak zwaną Ligę Świętą. A nadomiar złego upiór wchodził, Sulejman, nie dawał cesarzowi spokoju... I choć może człowiekowi żal tej młodej krwi, która nigdy wycpoczniko znać nie może i w spokoju nacieszyć się swoim splendorem cesarskim, to jednak mi, protestanci, z tego cieszyć się powinniśmy, bo kto oczy ma ku patrenzowi, ten w tem wszystkim widzi zrzędca Boskie, zmierzające do spokojnego rozwoju Ewangelii. Król Franciszek i papież i Turcy są w ręku Pana narzędziami, które nieświadomie i wbrew woli swojej, muszą do tego dopomagać, ażeby przyszło królestwo Jego, oni wszyscy odciągnęli cesarza Karola z krajów niemieckich, ażeby umiłowane Słowo Boże w międzyczasy mogło się zakorzenić i rozkrzewić".

Walter, który z największą uwagą przysłuchiwał

O Radzie Przeciwalkoholowej kościołów chrześcijańskich w Anglii. Ks. Mathiasa z Obrzycka: O pracy przeciwalkoholowej kościołów ewang. w Polsce. — Lechickiego: Wpływ alkoholizmu na kulturę i Ks. Ladenbergera ze Stryja.

Komitet honorowy Kongresu stanowią: NPW. Ks. Biskup Dr J. Bursche, NPW. Ks. Super. St. Skierski, Ks. Superintendent E. Chambers i p. J. Glass.

Równoległe z Kongresem ewang. odbywać się będzie Kongres katolicki, organizowany na wielką skalę. O jego rozmiarach świadczy już ilość referatów, których jest przeszło 30. Pewnym jest również, że na Kongres ten przybędą masy. Nie inaczej powinno być pod tym względem z Kongresem naszym. Winny w nim uczestniczyć masy nie tylko z Warszawy, ale i z całej Polski, a to ze względu na to, by przed gośćmi z zagranicy wykazać, że ewang. społeczeństwo w Polsce rozumie doniosłość walki z alkoholizmem i że docenia należycie fakt, iż to jest pierwszy Ewang. Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy i to u nas w Polsce. Fakt to przecież historyczny i wielkiego znaczenia w przyszłości. Kto więc tylko może, niech przybędzie na Kongres Ewang. a zarazem i na Kongres ogólny, który odbywa się pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta prof. Ignacego Mościckiego.

Uczestnicy Kongresu korzystają z 50% zniżki kolejowej w drodze powrotnej i bezpłatnego mieszkania z tem, że zabiorą z sobą poduszkę i koc. Zgłoszenia na mieszkanie wnosić należy na ręce Ks. Nierostka, Cieszyń, Pl. Kościelny 7.

Wiadomości z kościoła i ze świata

FRANCJA. Udział ewangelików francuskich w wystawie paryskiej. Ewangelicy francuscy pragną na wystawie paryskiej zaministrować swe istnienie i swój czyn. W tym celu przygotowali statek „Dobra Nowina”, który ma kursować na Sekwanie. W jego kaplicy pastorałowie paryscy mają codziennie na zmianę urządzać

się tym wywodom, poparł mówiącego: „Tak, wszystko to jest prawdą, temu nie da się zaprzeczyć”.

Koppe mówił dalej: „Obecnie jednak odwróciła się karta, cesarz znów ma ręce wolne; z królem Francji jest znów w najlepszej komitywie, z włoskimi książętami ułożył się, z papieżem również się pogodził, a nawet to u niego osiągnął, że mu narzeczcie koronę Karola Wielkiego na głowę wsadził, wskutek czego zapanowała obecnie między tymi dwoma, którzy się poprzednio gwałtownie nienawidzili i przesładowali, czuła miłość, jak pomiędzy narzeczonymi. Tak samo ze strony sultana, który odstąpił znów od obłężenia Wiednia, nie potrzebuje się narazie niczego obawiać. Bieży więc cesarz, naglony przez papieża, do kraju, ażeby i tutaj zdobyć zwycięskie wawrzyny, uwiązawszy się na Ewangelie, aby ją wytepić”.

„A przecież”, przerwał mu sąsiad, „sami mówiliście, że pismo cesarskie jest pisane w łagodnym i uprzejmym tonie”.

„Oczywiście”, odparł Koppe, „lecz mówiłem także, że ja to uważam za obłudę”.

„Może zbyt czarno patrzycie na rzeczy”, wtrącił Walter. „Czyż nie mogło się przytrafić, że Jego Cesarzka Mołca zmieniła tymczasem swe poglądy?”

Koppe zwiesił smutnie głowę. „To mogłoby się przytrafić, lecz wiele rzeczy temu przeczy. Przypominając sobie tylko dla przykładu, jak to cesarz przyjął posłów od książąt ewangelickich, którzy tu dotychczas protestację, uchwaloną w Spirze. On bardzo surowo na nich powiódł i traktował ich, niemal jak swoich więźniów, tak, iż powrót ich podobnym był do ucieczki”.

nabożeństwa dla gości zwiedzających wystawę. W pawilonie prasy będzie dział ewangelickiej prasy francuskiej. W specjalnym kiosku będą wystawione Biblii i literatura religijna. Nado wraz z innymi kościołami reformowanymi świata organizują Francuzi wystawę sztuki ewangelickiej w hali Kościołów ewangelickich Ameryki. Ew-Pol.

CZECHOSŁOWACJA. Cz. Cieszyn. Pomnik Jerzego Trzanoskiego. Dnia 6 czerwca b.r. odbyło się w Cz. Cieszynie odsłonięcie pomnika piewcy ewangelickiego, Lutra słowiańskiego, Jerzego Trzanoskiego, ufundowany przez zreska „Ewangelicką Macierz sm. Trzanoskiego”. Uroczystość, która się odbyła pod protektorem „Kostnickiej Jednoty” w Pradze i Centrali „Słaskiej Macierzy oświaty ludowej”, pomyślana była jako manifestacja czeskosłowacka. Jerzy Trzanoski zaś przedstawiony był jako pionier idei jedności czeskosłowackiej. W przeciwieństwie do uroczystości w Lipsztawskim św. Mikołaju w ub. r., które miały charakter religijno-kościelny, zgodnie z duchem pracy i dzieł Trzanoskiego, organizatorzy dni Trzanoskiego w Cz. Cieszynie nadali im piętno polityczne. Niedawno prof. A. Franta, prezes „Kostnickiej Jednoty” w specjalnej ulotce pt. „Cześć Jerzego Trzanoskiego” starał się wykazać, że chociaż macierzyste narzecz Trzanoskiego było typu polskiego, to jednak on sam... stał się dzie dzieciem i pionierem kultury czeskiej i pisał literacką czeszczyzną”. Ew-Pol.

Odpowiedzi Administracji

W. P. Maurycy Karstens w miejscu. Numery wysyłamy regularnie, a jeżeli nie są doręczone, to jest wina poczty, a nie nasza. Nr. 31 z dnia 1 sierpnia r. b. wysłaliśmy powtórnie. Nr. telefonu obecnie nam zmieniono. Obecny Nr. telefonu jest 4.30.15.

Wiadomości statystyczne urzędu parafialnego

Ochrzczono: 4 chłopców i 1 dziewczynkę.

Ślub zowarli: Artur, Georg Haman (e-a) z Ireną Smolińską (g-r-k); Ludwik Wichman (e-a) z Dorotą Kaczorowską z domu Frydrych (e-a); Marian, Adam Nowicki (r-k) z Leokadią, Martą Leschner (e-a); Eugeniusz, Erik Altmayer (e-a) z Leontyną Keczmer (r-k); Jan, Józef Adler (r-k) z Zofią, Joanną Schmidt (e-a)

Zmarli: Wilhelm, Tomasz Falke l. 88; Matylda, Józefa Dominiak l. v. Ziegenhirte z d. Ciechańska l. 68; Ewa Kepińska z d. Gretzinger l. 33; Alfred Brandt 6 m.

Porządek nabożeństw.

w kościele parafialnym przy ul. Królewskiej.

Dnia 15 sierpnia, XII Niedziela po Trójcy Św.

godz. 9 rano nabożeństwo w kaplicy szpitalnej ka. wik. Hławiczka:
 „ 9.30 „ „ w kościele niemieckim (Obiaw. Św. Jana 15, 3, 4, Iz. 29, 18-21) ka. Michela,
 „ 11.30 „ „ w kościele głównym (Obiaw. Św. Jana 15, 3, 4, Iz. 29, 18-21) ka. w Hławiczka.
 „ 11.00 „ „ w kaplicy (ul. Złotowa 36) ka. Michela
 „ 10.30 „ „ w Tablicy w Skolimowie ka. Ruget.

Dnia 20 sierpnia 9 rano nabożeństwo komunijne.

W Ewang. Kościele Garnizonowym

(Puławska 4)

Dnia 15 sierpnia nabożeństwo o godz. 10-iej odprawi Ks. Messerschmidt.

Najciekawsze audycje Polskiego Radia w Warszawie.

od dnia 15. VIII. do 21. VIII. 37 r.

Niedziela dn. 15. VIII. 1937 r. 8.00 Audycja 12.03 Poranek muzyczny 13.10 Koncert 13.30 Skiecz 14.40 Dla dzieci 15.00 Dla wai 16.00 Manewry piosenki żołnierskiej 16.30 Płyty 17.00 Podwieczarek przy mikrofonie 19.00 Słuchowisko 20.00 Płyty 21.00 Lekka audycja 22.00 Recital śpiewaczy 22.25 Muzyka.

Poniedziałek dn. 16. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.15 Pogadanka 12.25 Płyty 12.40 Od warzutu do warzutu 16.00 Pogadanka dla dzieci 16.15 Lekkie piosenki i melodie 16.45 Felieton 19.00 Koncert 17.25 Recital śpiewaczy 18.15 Płyty 18.40 Pogadanka 19.00 Koncert 20.00 Wieńce melodii 21.45 „Dni powzednie państwa Kowalskich” 22.00 Koncert

Wtorek dn. 17. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.25 Koncert 16.00 Dla dzieci 16.20 Kwartet 16.45 Felieton 17.00 Koncert 18.15 Piosenkarze 19.00 Skiecz 19.15 Ga na gitarze 20.00 Operetka 22.05 „Dni powzednie państwa Kowalskich” 22.20 Recital skrzypcowy.

Środa dn. 18. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.25 Koncert 16.00 Skicz lit. 16.15 Pieśni 16.45 Odczyt 17.00 Lekkie piosenki i melodie 17.30 Pogadanka 18.15 Płyty 19.00 Słynni dyrygenci 20.00 Kwartet wokalny i zespół harmonistów 21.00 Koncert chopnowski 21.45 „Dni powzednie państwa Kowalskich” 22.00 Muzyka taneczna.

Czwartek dn. 19. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.25 Koncert 16.00 Pogadanka 16.15 Płyty 17.10 Koncert 18.15 Płyty 19.00 Komedia 20.00 Koncert 21.45 „Dni powzednie państwa Kowalskich” 22.00 Recital fortepianowy 22.30 Pieśni.

Piątek dn. 20. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.25 Orkiestra 16.15 Pieśni węgierskie 17.00 Koncert 18.15 Pogadanka konkursowa 18.20 Płyty 19.00 Recital śpiewaczy 19.30 Płyty 20.00 Koncert 21.45 „Dni powzednie państwa Kowalskich” 22.00 Koncert.

Sobota dn. 21. VIII. 1937 r. 6.15 Audycja 12.25 Koncert 16.00 Dla dzieci 16.30 Koncert 17.30 Koncert solistów 18.15 Płyty 19.00 Muzyka 20.00 Audycja dla Polaków zagranicą 21.05 „Tydzień gór” 22.00 Muzyka taneczna.

PENSJONAT „RÓZOPOLANKA”

Bias sosnowy, sucho, pięknie, spokój,
 biblioteka, taras, weranda, pianino,
 siatkówka, doskonała kuchnia, wanna,
 kanalizacja.

: PROF. LUDWIK HEINTZE :
 MIEDZYSZYŃSKA 120. — TELEFON 10, 19, 84.

Sierpień zł. 4,50 dziennie.

Polecam na sezon letni

VEGETALE
 VERVEINE i LAVANDE
 oraz wszelkie WODY KOŁOŃSKIE

„DIVETTA”

WŁ. GUSTAW HERTEL
 WARSZAWA — WSPÓLNA 25

Potrzebni do hotelu Metropol, Marszałkowska 114 — Biuralistka z płacą zł. 100.— miesięcznie, portier numerowy, numerowa, kawiarka, praczką, piccolo, wszyscy ze znajomością języka niemieckiego.

Dom solidnej budowy w Warszawie i willa na kolonii do sprzedania. Tel. 9.56-89.

Prenumerata „Głosu Ewangelickiego” wynosi kwartalnie 3 zł, miesięcznie 1 zł. Wpłać można w administracji. — Na ręce ka. seniora Plebana przy Ewang. Kościele Garnizonowym Puławska 4. Adres dla czasopiem zamiennych i listów do redakcji: Puławska 4, tel. 4.30-15.

Redaktor i Wydawca: Ks. senior FELIKS GŁOEH

Drukarnia „Głosu Ewangelickiego”. Warszawa, Puławska 4, tel. 4.30-15.